

28. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2021. GODINE
6. RAZRED
ISTRAŽIVAČKI RAD

Pozorno pročitaj priloženi tekst i analiziraj Tablice 1. i 2.

Prilog 1

Prema procjeni stanovništva sredinom 2019. godine Republika Hrvatska imala je 4 065 253 stanovnika, od toga 1 970 684 muškarca i 2 094 569 žena. U odnosu na procjenu prethodne godine, broj stanovnika smanjio se za 22 590 osoba ili 0,6 %. Kontinuirani pad broja stanovnika nastavlja se i u 2020. godini između ostalog i zbog pandemije korona virusa (Covid 19).

Od 1997. godine Republika Hrvatska ima kontinuirani prirodni pad broja stanovnika. Demografska slika dodatno je pogoršana velikim brojem iseljenog stanovništva što je posebno izraženo u razdoblju nakon ulaska Hrvatske u Europsku uniju.

Sve hrvatske županije bilježe prirodni pad, no gledajući ukupno kretanje stanovništva, povećanje su ostvarile Dubrovačko-neretvanska i Istarska županija, u kojima je, u odnosu na procjenu prethodne 2018. godine, ostvaren relativni porast. U svim ostalim županijama smanjen je ukupni broj stanovnika, a najveći relativni pad broja stanovnika zabilježen je u Požeško-slavonskoj, Vukovarsko-srijemskoj te Virovitičko-podravskoj županiji. Prosječni životni vijek ljudi sve je duži. Prosječna starost ukupnog stanovništva Republike Hrvatske iznosila je 43,6 godina (muškarci 41,8; žene 45,3), što ga svrstava među najstarije nacije Europe.

Razlike u kretanju ukupnog broja stanovnika po županijama uvjetovane su brojnim društveno-geografskim čimbenicima. Promjene u broju stanovnika i dobna struktura utječu na gospodarski razvoj. Jedan od načina mjerenja razvijenosti je indeks društvenoga razvoja (HDI) koji se izračunava iz triju područja društvenog razvoja:

1. dužina i kakvoća života, mjerena vremenom trajanja života od trenutka poroda,
2. znanje koje se mjeri pomoću pismenosti, udjelom primarnog i sekundarnog obrazovanja u ukupno obrazovanom stanovništvu te postotkom upisa u školu,
3. životni standard koji je mjeran BDP-om po stanovniku, preračunatom na kupovnu moć.

U Tablici 1. prikazani su podaci prirodnog i prostornog kretanja stanovništva po županijama u 2019. godini. U Tablici 2. prikazan je bruto domaći proizvod po stanovniku u eurima po županijama iz čega je vidljiv neravnomjeran gospodarski razvoj Hrvatske te udio visokoobrazovanog stanovništva.

Tab. 1. Ukupno kretanje broja stanovnika po županijama Republike Hrvatske u 2019. godini

Županija	Prirodna promjena	Stope prirodne promjene (%)	Broj doseljenih	Broj odseljenih	Selidbena promjena
Zagrebačka	-735	-2,31	2 934	2 941	-7
Krapinsko-zagorska	-690	-5,19	855	633	222
Sisačko-moslavačka	-1 218	-7,06	1 068	1 904	-836
Karlovačka	-900	-6,98	933	1 310	-377
Varaždinska	-791	-4,49	1 408	1 384	24
Koprivničko-križevačka	-538	-4,65	368	748	-380
Bjelovarsko-bilogorska	-606	-5,05	294	920	-626
Primorsko-goranska	-1 698	-5,70	2 932	2 748	184
Ličko-senjska	-499	-9,79	462	424	38
Virovitičko-podravska	-582	-6,86	268	998	-730
Požeško-slavonska	-442	-5,66	373	1 078	-705
Brodsko-posavska	-798	-5,03	1 184	2 073	-889
Zadarska	-395	-2,32	2 145	1 917	228
Osječko-baranjska	-1 622	-5,31	1 225	3 069	-1 844
Šibensko-kninska	-652	-5,96	1 185	1 125	60
Vukovarsko-srijemska	-900	-5,01	1 164	2 510	-1 346
Splitsko-dalmatinska	-586	-1,28	4 414	2 714	1 700
Istarska	-822	-3,95	3 977	2 582	1 395
Dubrovačko-neretvanska	-92	-0,81	2 025	725	1 300
Međimurska	-99	-0,86	867	1 088	-221
Grad Zagreb	-803	-1,01	7 645	7 257	388
Hrvatska	-15 659	-3,90	37 726	40 148	-2 422

Izvori: DZS, 2020: Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske u 2019., Priopćenje 7.1.1.

https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2020/07-01-01_01_2020.htm (pristupljeno 15. 03. 2021.)

DZS, 2020: Migracija stanovništva Republike Hrvatske u 2019., Priopćenje 7.1.2.,

https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2020/07-01-02_01_2020.htm (pristupljeno 15. 03. 2021.)

Tab. 2. Broj stanovnika, BDP i udio visokoobrazovanih po županijama Republike Hrvatske 2011. godine

Županija	Broj stanovnika¹	Bruto domaći proizvod po stanovniku (EUR²)	Udio visokoobrazovanih %³
Zagrebačka	317 606	9 042	12,45
Krapinsko-zagorska	132 892	7 764	9,16
Sisačko-moslavačka	172 439	8 256	10,47
Karlovačka	128 889	8 669	12,84
Varaždinska	175 951	10 122	11,92
Koprivničko-križevačka	115 584	9 030	10,68
Bjelovarsko-bilogorska	119 764	7 937	9,30
Primorsko-goranska	296 195	14 526	20,07
Ličko-senjska	50 927	9 276	10,46
Virovitičko-podravska	84 836	6 445	8,24
Požeško-slavonska	78 034	6 649	10,01
Brodsko-posavska	158 575	6 687	9,47
Zadarska	170 017	9 866	17,79
Osječko-baranjska	305 032	9 069	12,73
Šibensko-kninska	109 375	9 714	13,20
Vukovarsko-srijemska	179 521	6 974	9,45
Splitsko-dalmatinska	454 798	9 145	17,99
Istarska	208 055	14 866	16,60
Dubrovačko-neretvanska	122 568	12 575	18,72
Međimurska	113 804	9 957	10,10
Grad Zagreb	790 017	20 850	28,98
Hrvatska	4 284 889	12 270	16,38

Izvori:

¹ DZS, 2013; Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011.

https://www.dzs.hr/hrv/censuses/census2011/results/htm/h01_01_36/h01_01_36_zup01.html (pristupljeno 15. 03. 2021.)

² HNB, 2020: Bilten, Statistički pregled; broj 263 - studeni 2020.; Tablica 10a:

<https://www.hnb.hr/analize-i-publikacije/redovne-publikacije/bilten> (pristupljeno 15. 03. 2021.)

³ DZS, 2013; Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011.

https://www.dzs.hr/hrv/censuses/census2011/results/htm/h01_01_36/h01_01_36_zup01.html (pristupljeno 15. 03. 2021.)

Prilog 2.

PRIMJERI NAVOĐENJA LITERATURE I IZVORA

VRSTA REFERENCE TYPE OF REFERENCE	CITIRANJE U TEKSTU CITING IN THE TEXT		REFERENCA U POPISU LITERATURE I IZVORA REFERENCE IN THE LIST OF REFERENCES
	Hrvatski Croatian	Engleski English	
Publikacija na internetu Publication on the Internet	(DZS, 2013)	(CBS, 2013)	Državni zavod za statistiku (DZS) / Croatian Bureau of Statistics (CBS), 2013: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine: stanovništvo prema starosti i spolu, po naseljima / Census of population, households and dwellings in 2011: Population by sex and age, by settlements, www.dzs.hr (13. 10. 2013.).
Dokument na internetu Document on the Internet	(UN, 1987)	(UN, 1987)	United Nations (UN), 1987: Report of the World Commission on Environment and Development (WCED): Our Common Future, http://conspect.nl/pdf/Our_Common_Future-Brundtland_Report_1987.pdf (13. 10. 2013.).
Web stranica web mjesta ili institucije Web page of a web page or an institution	(UNESCO, 2018)	(UNESCO, 2018)	UNESCO, 2018: World Heritage List, https://whc.unesco.org/en/list/ (13. 12. 2018.).
Slika ili tablica na internetu Figure or table on the Internet	(Deposit Photos, 2016)	(Deposit Photos, 2016)	Deposit Photos, 2016: Vernazza, Parque Nacional de Cinque Terre, Liguria, Italia, https://pt.depositphotos.com/130348824/stock-photo-vernazza-cinque-terre-national-park.html (26.11.2018.).
Baza podataka Database	(Eurostat, 2018)	(Eurostat, 2018)	Eurostat, 2018: Passenger transport by type of transport, https://ec.europa.eu/eurostat/data/database (13. 12. 2018.).
GIS podaci GIS data	(DGU, 2016)	(CGA, 2016)	Državna geodetska uprava (DGU) / Croatian Geodetic Administration (CGA), 2016: Središnji registar prostornih jedinica RH (GIS shapefileovi) / Central registry of spatial units in the Republic of Croatia (GIS shapefiles), Zagreb.
Novinski članak (tiskani) Newspaper article (published)	(Slapper, 2008)	(Slapper, 2008)	Slapper, G., 2005: Corporate manslaughter: new issues for lawyers, <i>The Times</i> , 3 October, 4.
Novinski članak (na internetu) Newspaper article (on the internet)	(Chittenden i dr., 2003)	(Chittenden et al., 2003)	Chittenden, M., Rogers, L., Smith, D., 2003: Focus: Targetitis ails NHS. <i>Times Online</i> , 1 June, http://www.timesonline.co.uk/tol/news/uk/scotland/article1138006.ece (17. 03. 2005.)
Referenca u tiskanom rječniku Reference in a published dictionary	(Longman, 2003)	(Longman, 2003)	Longman, 2013: Longman Dictionary of Contemporary English (New Edition), Pearson Education Limited, Harlow.
Referenca u rječniku na internetu Reference in an online dictionary	(Longman, 2013)	(Longman, 2013)	Longman, 2018: Longman Dictionary of Contemporary English Online, https://www.ldoceonline.com/ (13. 12. 2018.).

Primjeri citiranja literaturnih referenci i izvora u tekstu, kao i u popisu literature i izvora na kraju rada navedeni su u tablici.

Examples of citing literature and sources in the text and in the References are listed in the table.